

پرچم

نشان ملی

قزاقستان

نقشه

اهمیت جغرافیای سیاسی و جغرافیای انرژی

موقعیت جغرافیایی و جغرافیای اقتصادی

- ۱-۱ مساحت کشور (کیلومتر مربع): این کشور ۲۷۱۷۳۰۰ کیلومتر مربع وسعت دارد.
- ۱-۱-۱ طول مرزهای آبی با جمهوری اسلامی ایران: ندارد
- ۲-۱-۱ مرز مشترک با ایران: ندارد
- ۳-۱-۱ دسترسی به آبهای آزاد: ندارد
- ۴-۱-۱ پایتخت: آستانه
- ۵-۱-۱ شهرهای مهم: چیمکنت، آلماتی، آکتائو
- ۶-۱-۱ مناطق دارای منابع نفت و گاز: ۷-۱-۱

از میادین هیروکربنی کشور قزاقستان می توان به میدانهای تنگیز، کاراچاگانک، کاشاگان، یوزون اشاره نمود. میدان تنگیز در امتداد سواحل شمال شرقی دریای خزر واقع شده است و بزرگترین منبع تولید نفت این کشور به حساب می آید. این میدان در سال ۲۰۰۷ میلادی به طور متوسط حدود ۲۸۰ هزار بشکه در روز تولید داشته است. کنسرسیوم ش شورون ذخیره نفت خام قابل اس تحصال این میدان را حدود ۶ تا ۹ میلیارد بشکه تخمین زده است. با اعمال برنامه تزریق گاز ترش به میدان تنگیز، طی ده سال آینده این میدان به طور بالقوه می تواند ۷۰۰ هزار بشکه در روز تولید داشته باشد. بیش ترنفت استحصالی این میدان از طریق خط لوله کنسرسیوم خزر به بندر نوروسیسک روسیه در سواحل دریای سیاه ارسال می گردد. میدان کاراچاگانک یک میدان میعانات هیدرو کربنی است که در شمال قزاقستان واقع شده است و در سال ۲۰۰۷ میلادی روزانه حدود ۲۵۰ هزار بشکه میعانات گازی تولید داشته است. بیش ترنفت استحصالی این میدان از طریق خط لوله کنسرسیوم خزر به بندر نوروسیسک روسیه در سواحل دریای سیاه ارسال می شود. سواحل دریای سیاه ارسال می شود.

میدان کاراچاگانک یک میدان میعانات هیدروکربنی است که در شمال قزاقستان واقع شده است و در سال ۲۰۰۷ میلادی روزانه حدود ۲۵۰ هزار بشکه میعانات گازی تولید داشته است. کنسرسیوم نفتی کاراچاگانک (KPO) میزان ذخایر این میدان را حدود ۸ تا ۹ میلیارد بشکه میعانات هیدروکربنی و ۴۷ تریلیون فوت مکعب گاز طبیعی اعلام نموده است.

۲-۱ جغرافیای انسانی

- ۱-۲-۱ جمعیت (میلیون نفر): ۱۵/۴
- ۲-۲-۱ ترکیب سنی جمعیت : ۲۱.۶٪ زیر ۱۵ سال ، ۷۱٪ بین ۱۵-۶۴ سال و ۷.۴٪ بالای ۶۵ سال سن دارند.
- ۳-۲-۱ تنوع قومی (دارد، ندارد)
- ۴-۲-۱ زبان رسمی: روسی و قزاقی

۲ همکاریهای اقتصادی و بازرگانی و راهبردی

۱-۲ واردات ایران از آن کشور

۱-۱-۲ محصولات غیرنفتی و خدمات

ردیف	نام کالا	ارزش (هزار دلار)
۱	۱۰۰۱۱۰۹۰- سایر گندم سخت	۱۰۲۱۹۳
۲	۱۰۰۳۰۰۰۰- جو	۲۷۷۲۲
۳	۷۲۰۸۳۹۰۰- محصولات از آهن یا فولاد غیر ممزوج تخت و گرم نوردشده	۱۰۷۶۷
۴	۷۲۰۴۲۹۰۰- قراضه و ضایعات از فولاد ممزوج	۱۰۳۶۰
۵	۲۳۰۲۳۰۰۰- سبوس ، فضولات و سایر آخال گندم	۷۰۸۲
۶	۷۲۰۹۱۸۰۰- محصولات از آهن یا فولاد غیر ممزوج تخت فقط سردنوردشده به ضخامت کمتر از ۵/۵ mm	۷۰۷۱

۶۳۸۶	۷۲۰۶۱۰۰۰- شمش از آهن و فولاد غیرممزوج	۷
۴۹۳۰	۲۳۰۶۱۰۰۰- کنجاله و سایر آخال های همانند، از پنبه دا نه	۸
۴۴۱۰	۷۲۰۹۱۷۰۰- محصولات از آهن یا فولاد غیر ممزوج تخت فقط سردنوردشده به ضخامت ۰/۵ تا ۱ میلی متر	۹
۲۵۶۷	۸۷۰۴۳۲۰۰- وسایل نقلیه حمل و نقل کالا، با موتور پیستونی جرقه ای - احتراقی	۱۰

۲-۲ صادرات به آن کشور

محصولات غیرنفتی و خدمات ۱-۲-۲

ارزش (هزار دلار)	نام کالا	ردیف
۶۵۲۵	۸۰۲۵۰۰۰- پسته , تازه یا خشک کرده	۱
۳۶۳۱	۳۲۰۸۹۰۹۰- سایر رنگها و ورنی ها	۲
۲۴۰۸	۶۱۱۰۳۰۰۰- پیراهن یقه اسکی، پولوور، حلیقه، کشیاف	۳
۲۳۸۶	۷۰۱۹۰۰۰- سایر سیب زمینی ها ، تازه یا سرد کرده	۴
۱۷۴۶	۳۲۰۸۱۰۹۰- سایر لاکها و ورنی ها و لعابهای غیرمذکور	۵
۱۵۸۶	۶۱۱۲۱۲۰۰- گرمکن ورزشی بصورت دست، کشیاف یاقلاب باف، از ا لیاف سنتتیک.	۶

۱۵۷۲	۹۴۰۵۱۰۰۰- لوستر و ساير وسايل روشنائی برقي براي آويختن يا نصب كردن	۷
۱۳۷۰	۳۹۱۷۳۹۰۰- ساير لوله ها وشيلنگ ها از مواد پلاستيكي	۸
۱۱۹۴	۳۹۳۴۹۰۰۰- لوا زم خانه داري و پاكيزگي از مواد پلاستيكي	۹
۱۱۲۱	۶۸۰۳۲۱۰۰- سنگ مرمر,سنگ تراورتن, رخام, داراي سطح صاف يا يکپارچه	۱۰

۳-۲ ترانزيت

۴-۲ حجم واردات و صادرات بين المللی

۱-۴-۲ واردات از جهان

ارزش (میلیون دلار)	نام کالا	ردیف
۲۲۹۱	۷۳۰۵- ساير لوله ها، با سطح مقطع عرضی مدور، از آهن يا فولاد	۱
۱۴۴۶	۲۷۰۹- نفت خام و روغن حاصل از مواد معدنی قیری، خام	۲
۷۸۰	۲۷۱۰- نفت و روغن های حاصل از مواد معدنی قیری، غیر خام	۳
۷۷۱	۸۷۰۳- اتومبیل سواری و ساير وسايل نقلیه موتوری، برای حمل اشخاص	۴
۶۳۹	۸۴۸۱- انواع شير و وسايل همانند برای لوله، ديگ آب گرم يا بخار، منبع، بشكه و شيرهای تقليل فشار و شيرهای کنترل شونده به وسيله ترموستات	۵
۶۲۵	۷۳۰۸- اسكلت فلزی و اجزاء و قطعات آن، از چدن يا آهن يا فولاد	۶

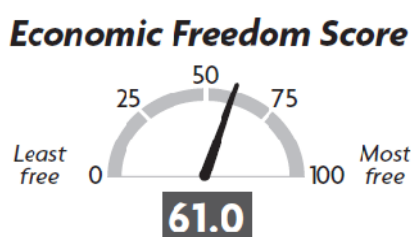
۶۱۲	۳۰۰۴- داروها مخلوط شده یا نشده	۷
۶۱۱	۸۴۱۴- تلمبه های هوا با خلاء، کمپرسورهای هوا یا سایر گازها، کلاهک های تسویه یا تخلیه هوا	۸
۵۶۴	۷۳۰۴- لوله ها و پروفیل های توخالی، بدون درز، از آهن یا فولاد (غیر از چدن)	۹
۴۶۶	۸۴۲۱- گریز از مرکزها، خشک کن های گریز از مرکز، ماشین آلات تصفیه مایعات یا گازها	۱۰

صادرات به جهان ۲-۴-۲

ارزش (میلیون دلار)	نام کالا	ردیف
۲۶۲۰۷	۲۷۰۹- نفت خام و روغن حاصل از مواد معدنی قیری، خام	۱
۱۸۰۲	۲۷۱۱- گازهای نفتی و سایر هیدروکربورهای گازی شکل	۲
۱۶۱۹	۲۸۴۴- عناصر شیمیایی و ایزوتوپ های قابل شکافتن یا حاصل خیز و ترکیبات آنها	۳
۱۴۰۷	۷۴۰۳- مس تصفیه شده و آلیاژهای مس به صورت کار نشده	۴
۱۱۹۱	۲۷۱۰- نفت و روغن های حاصل از مواد معدنی قیری، غیرخام	۵
۱۱۸۸	۷۲۰۲- فرو آلیاژها (آلیاژهای آهن)	۶
۹۳۶	۲۶۰۱- سنگ آهن و کنسانتره آن از جمله پیریت آهن تفته شده (خاکستر پیریت)	۷

۶۵۳	۷۱۰۸- طلا (آبکاری شده با پلاتین)، خام یا نیمه ساخته یا به شکل پودر	۸
۶۳۳	۱۰۰۱- گندم و مخلوط گندم و چاودار	۹
۵۷۴	۱۱۰۱- آرد گندم یا آرد مخلوط گندم و چاودار	۱۰

۵-۵-۲ نرخ ریسک براساس شاخص ICRG و شاخص Heritage
این کشور از لحاظ ریسک سرمایه گذاری ۶۵ امین کشور کم ریسک محسوب می شود
شاخص Heritage سال ۲۰۱۰ برابر ۶۱ است که این کشور را ۸۲امین کشور آزاد جهان معرفی می نماید. این کشور از این لحاظ بین ۴۱ کشور آسیا اقیانوسیه در مقام ۱۲ام قرار می دهد. ضمن اینکه شاخص این کشور از سال ۲۰۰۸ زیر متوسط جهانی بوده است.

- ۶-۲ **اطلاعات پایه اقتصادی (برای سال ۲۰۰۸)**
- ۱-۶-۲ تولید ناخالص داخلی بر اساس برابری قدرت خرید (PPP): (۲۰۱۰) ۱۹۷.۷ میلیارد دلار
- ۲-۶-۲ تولید ناخالص داخلی بر اساس نرخ ارز رسمی: (۲۰۱۰ est.) ۱۳۱ میلیارد دلار
- ۳-۶-۲ رشد واقعی تولید ناخالص داخلی: (۲۰۱۰ est.) ۷ درصد
- ۴-۶-۲ سرانه تولید ناخالص داخلی: (۲۰۱۰ est.) ۱۲,۸۰۰ دلار
- ۵-۶-۲ نرخ تورم (۲۰۱۰ est.) ۷.۸٪ تخمین زده شده که این رقم برای سال گذشته ۷/۳٪ بوده است.

۳

عضویت و جایگاه در سازمانهای بین المللی

- ۱-۳ عضویت و جایگاه در سازمانهای بین المللی انرژی:
- ۲-۳ عضویت و جایگاه در سازمانهای سیاسی منطقه ای و فرامنطقه ای:
- ADB, CICA, CIS, CSTO, EAEC, EAPC, EBRD, ECO, FAO, GCTU, IAEA, IBRD, ICAO, ICRM, IDA, IDB, IFAD, IFC, IFRC, ILO, IMF, IMO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, MIGA, NAM (observer), NSG, OAS

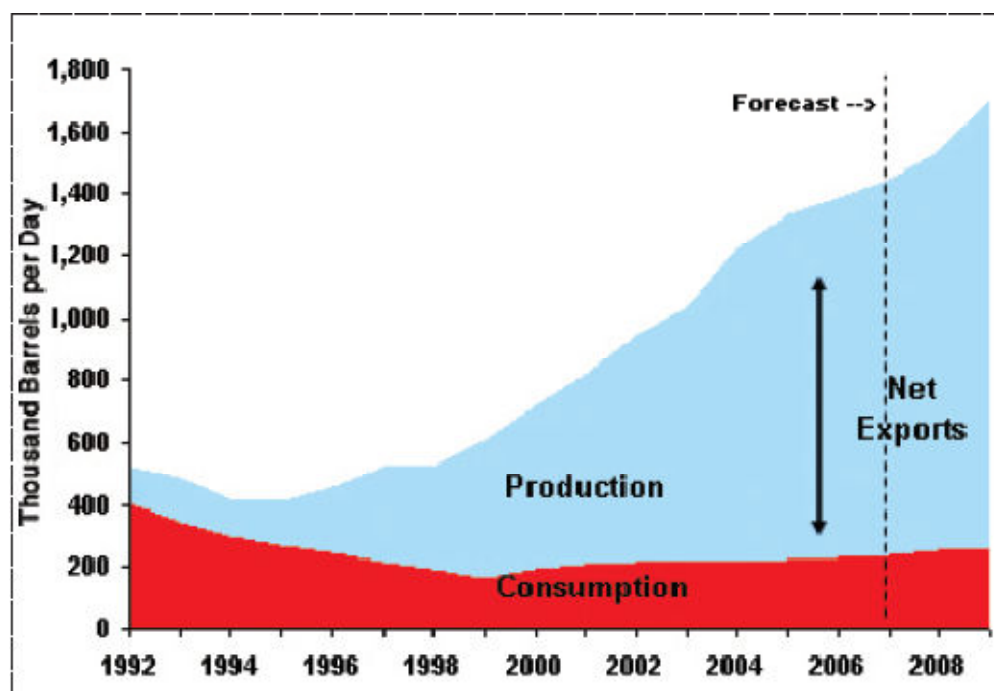
(observer), OIC, OPCW, OSCE, PFP, SCO, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNWTO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WTO (observer), ZC

اقتصاد انرژی فسیلی

۴

قزاقستان به واسطه ذخایر نفت و گاز طبیعی خود، در بازار انرژی دارای اهمیت فراوانی است. پس از سالها سرمایه گذاری خارجی در این کشور، اخیراً پتانسیل های تولیدی عظیمی در زمینه نفت و گاز مشاهده شده است. قزاقستان به واسطه محصور بودن در خشکی و راه نداشتن به آبهای آزاد با مشکل انتقال و صادرات منابع هیدروکربوری خود مواجه است. فقدان زیرساختهای صادراتی قوی، رشد صادرات نفت و گاز قزاقستان را محدود نموده است. در صورت ایجاد مسیرهای صادراتی مطلوب، پیش بینی می شود طی دهه آینده این کشور به یکی از تولید کنندگان و صادرکنندگان بزرگ انرژی در جهان مبدل شود. ترکیب کنونی زیرساخت های صادرات نفت قزاقستان، یکی از بحرانی ترین بخش های موثر در توسعه پایدار آن محسوب می شود.

میزان تولید ، مصرف و صادرات نفت خام کشور قزاقستان

میزان مصرف انرژی

۱-۴

الکتریسیته: سال (۲۰۰۹ est.) ۷۷.۹ billion kWh ۱-۱-۴

نفت: (۲۰۰۹ est.) ۲۴۱,۰۰۰ bbl/day هزار بشکه در روز ۲-۱-۴

گاز: ۳۳.۶۸ (۲۰۰۸ est.) میلیارد متر مکعب در سال ۲۰۰۹	۳-۱-۴
مشتقات نفتی و پتروشیمی: ۲۴۹ هزار بشکه در روز (۲۰۱۰)	۴-۱-۴

میزان تولید

الکتریسیته: ۷۸.۴ billion kWh (۲۰۰۹ est.)	۱-۲-۴
نفت: ۱.۵۴ می‌لیون بشکه در روز (۲۰۰۹ est.)	۲-۲-۴
گاز: ۳۵.۶۱ (۲۰۰۹ est.) میلیارد متر مکعب در سال ۲۰۰۹	۳-۲-۴
مشتقات نفتی و پتروشیمی: NA	۴-۲-۴

میزان واردات نفت و گاز و سایر محصولات مرتبط

الکتریسیته: ۱.۹۴ billion kWh (۲۰۰۹ est.)	۱-۳-۴
نفت: ۱۶۴,۰۰۰ bbl/day (۲۰۰۷ est.) بشکه در روز	۲-۳-۴
گاز: ۳.۷۲ (۲۰۰۹ est.) میلیارد متر مکعب در سال ۲۰۰۹	۳-۳-۴
مشتقات نفتی و پتروشیمی: NA	۴-۳-۴

میزان صادرات نفت و گاز و سایر محصولات مرتبط

عمده ترین وارد کنندگان نفت قزاقستان ایالات متحده آمریکا و چین هستند. با دست یابی به تجهیزات انتقال نفت به بازارهای جهانی، صادرات نفت کشور قزاقستان رو به افزایش است به طوری که در سال ۲۰۰۷ میلادی به طور متوسط ۱/۲ میلیون بشکه در روز تولیدات هیدرو کربنی صادر نموده است. از این میزان صادرات ۴۰۸ هزار بشکه در روز از مسیر شمالی و ۶۲۰ هزار بشکه از مسیر غرب و از طریق خطوط لوله غرب خزر ۷۰ تا ۸۰ هزار بشکه از مسیر جنوبی و ۸۵۰۰۰ بشکه از مسیر شرق به کشور چین انتقال یافته است. همچنین در سال ۲۰۰۹، ۱/۳ میلیون بشکه به مقاصد زیر صادر می کند: به وسیله خط لوله از طریق روسیه به مقصد دریای سیاه، از مسیر ترکیه و آذربایجان بوسیله کشتی به دریای مدیترانه، بوسیله کشتی و قطار به گرجستان از طریق دریای سیاه و از طریق خط لوله به چین.	۴-۴
الکتریسیته: ۳.۶۱۷ billion kWh (۲۰۰۷ est.)	۱-۴-۴
نفت: ۱.۳۴۵ million bbl/day (۲۰۰۹ est.)	۲-۴-۴

گاز: ۱۷.۶۶ billion cu m (۲۰۰۸ est.) ۳-۴-۴

مشتقات نفتی و پتروشیمی: NA ۴-۴-۴

میزان واردات نفت و گاز و سایر محصولات مرتبط از جمهوری اسلامی ایران ۵-۴

الکتریسیته: ندارد ۱-۵-۴

نفت: ندارد ۲-۵-۴

گاز: ندارد ۳-۵-۴

مشتقات نفتی و پتروشیمی: NA ۴-۵-۴

میزان صادرات نفت و گاز و سایر محصولات مرتبط به جمهوری اسلامی ایران ۶-۴

الکتریسیته: ندارد ۱-۶-۴

نفت: ندارد ۲-۶-۴

گاز: دارد. ۳-۶-۴

مشتقات نفتی و پتروشیمی: دارد ۴-۶-۴

سایر اطلاعات:

میزان ذخایر اثبات شده نفت: (۱ January ۲۰۱۰ est.) ۳۰ میلیارد بشکه
و میزان ذخایر اثبات شده گاز طبیعی (۱ January ۲۰۱۰ est.) ۲.۴۰۷ تریلیون متر مکعب

خطوط لوله انتقال نفت کشور قزاقستان:

خطوط لوله انتقال نفت تولیدی قزاقستان به قرار زیر است:

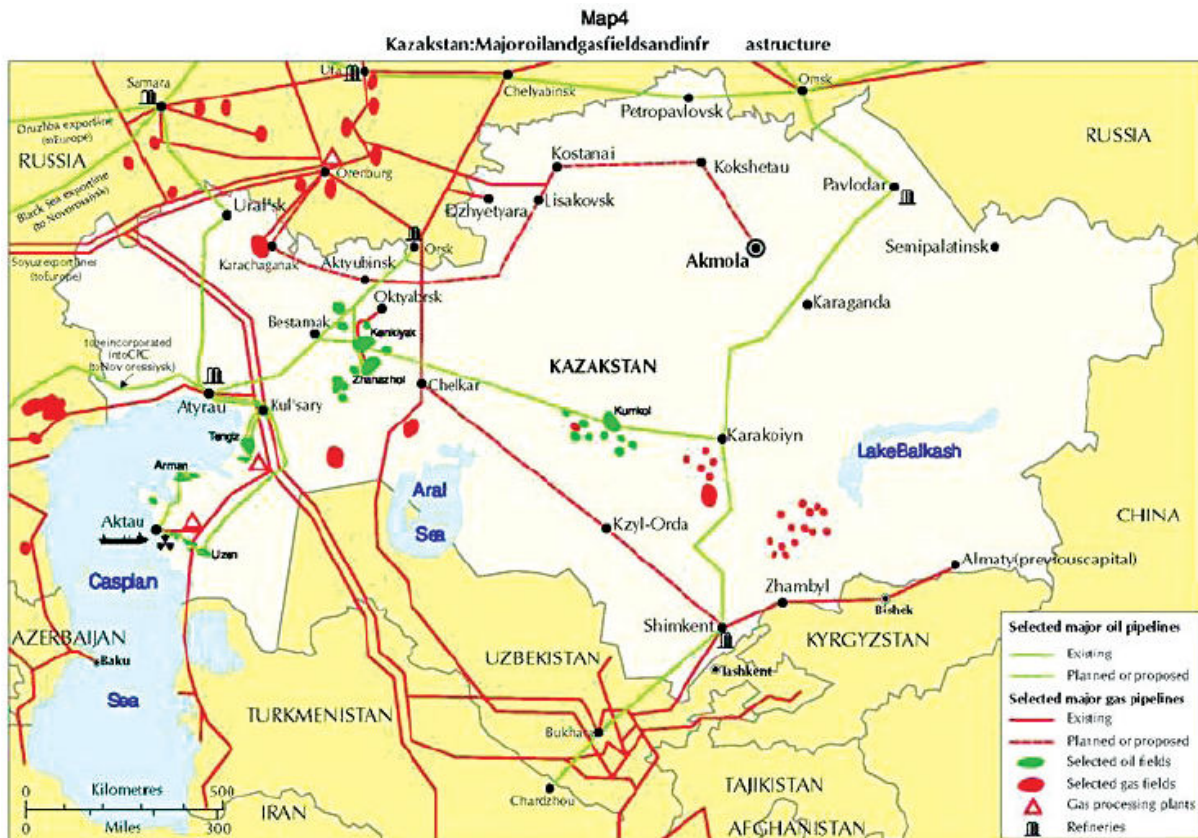
✓ کنسرسیوم خط لوله خزر CPC

✓ خط لوله قزاقستان - چین

✓ خط لوله atyrau - samara

همچنین به منظور تسهیل صادرات نفت میدان کاشاگان طی ۱۰ سال آینده، قزاقستان سیستم خط انتقال داخلی (KCTS) را توسعه داده است. این توسعه شامل احداث خط لوله ای با ظرفیت حدود ۵۰۰ تا ۱۳۰۰ هزار بشکه در روز می باشد. مسیر این خط لوله از غرب قزاقستان (Eskene) به بندر kuryk خواهد بود. نفت انتقال یافته از بندر kuryk و بندر مجاور آن، (Aktau) به صورت محموله هایی با کشتی و از طریق دریای خزر به خطوط لوله باکو - تفلیس - جیهان منتقل خواهد شد. پیش بینی می شود، ظرفیت حمل محموله های نفتی با کشتی (Trans-Caspian Barge Shipments) در Aktau دو برابر شده و به

میزان ۴۰۰ هزار بشکه در روز افزایش یابد و پایانه نفتی جدیدی با ظرفیت ۷۶۰ هزار بشکه در روز در Kuryk در جنوب بندر Aktau تکمیل و به پایانه های این کشور اضافه گردد. همچنین قزاقستان تمایل دارد نفت خود را از طریق خط راه آهن Batumi به دریای سیاه و سپس با خطوط لوله Brody - Odessa انتقال دهد. شکل زیر خطوط لوله و برخی میادین نفت و گاز این کشور را نشان می دهد.

پالایشگاههای کشور قزاقستان:**پالایشگاه Shymkent**

این پالایشگاه در سال ۱۹۸۵ در جنوب قزاقستان تاسیس شد و ظرفیت پالایش روزانه ۱۶۰۰۰۰ بشکه در روز و ظرفیت تولیدی معادل ۵/۲۵ میلیون تن در سال را دارا می باشد. این پالایشگاه در حال حاضر ۳۰٪ تولیدات نفتی کشور قزاقستان را پوشش می دهد. عمده ترین محصولات تولیدی این پالایشگاه عبارتند از بنزین، سوخت دیزل، سوخت جت، نفت گاز، گاز مایع.

پالایشگاه Pavlodar

این پالایشگاه عملیات تولیدی خود را از سال ۱۹۷۸ آغاز نمود و ظرفیت پالایش روزانه ۱۵۰۰۰۰ بشکه در روز و ظرفیت تولیدی معادل ۵/۲۵ میلیون تن در سال را دارا می باشد. عمده ترین محصولات تولیدی این پالایشگاه عبارتند از: بنزین موتور، نفت سفید، سوخت دیزل، نفت کوره، گاز مایع، سوخت کوره، گوگرد، قیر طبیعی.

پالایشگاه Atyrau

این پالایشگاه عملیات تولیدی خود را از سال ۱۹۴۵ آغاز نمود و ظرفیت پالایش روزانه ۹۰۰،۰۰۰ بشکه در روز و ظرفیت تولیدی معادل ۵.۲ میلیون تن در سال را دارا می باشد. عمده ترین محصولات تولیدی این پالایشگاه عبارتند از: بنزین موتور، نفت سفید، سوخت دیزل، نفت کوره، گاز مایع، سوخت کوره.